

Stauning 18/5 2009

Til Dansk Kirketidende

Kampen mod virkeligheden

Det er formentlig i dag noget nær umuligt at finde nogen i dansk kirketidende sædvanlige skribentskare, som vil skrive en artikel, hvor de går imod, at der etableres et vielseslignende ritual for homoseksuelle i kirken.

Ikke fordi der ikke stadig findes et mindretal, som egentlig er imod, men fordi modstanderne ikke længere finder, at det er besværet værd. Og hertil er der nok især tre grunde.

For det første finder man ikke, at det er særlig vigtigt og kan derfor ikke mønstre samme energi, som de blankøjede tilhængerne. For det andet er der noget ubehageligt og uæstetisk ved, at gøre fælles sag med fundamentalister, når man nu engang føler sig mest hjemme i det progressive segment.

Og for det tredje betragtes sagen som afgjort på forhånd. Homoseksuelle vielser er simpelt hen en af den slags sager, hvis tid er kommet, og hvor diskussionens tid derfor er ovre.

Tidens tegn

I dag lever vi jo i en tid, hvor man kun i ringe grad deler sig efter anskuelser. Det er snarere således, at man først har et image og så derefter finder anskuelser, som passer dertil. Og et image er ikke noget konkret, det er mere en stemning eller en følelse. F.eks. følelsen af at være progressiv, dvs. foran de andre. Et image er et signal, som sendes, og det defineres vel egentlig først og fremmest af hvilke møbler man har, hvilket tøj man går i og den slags. Og disse ting ligger jo aldrig fast. PH-koglen udsendte stadig for 10 år siden et progressivt signal, men nu lugter den langt væk af nyrig brugtbilhandler. Derfor bør den udskiftes, for at man kan bevare det samme progressive image og tilhøre det samme segment.

Hvordan kan man altid kende en skurk i en moderne film? Svar: Hans frisure og tøjstil er pertentlig men præcis 10 år forældet. Derfor giver det ikke mening at påstå, at Villy Søvndal er en opportunistisk vendekåbe, blot fordi han for få år siden satte tilhængere af 24-årsreglen i bås med racister og folkemordere, medens han nu aktivt støtter reglen. Villy Søvndal kan tværtimod kun bevare det samme image ved at have modsatte synspunkter, netop fordi hans timing er perfekt. Enhver kan nu se, at det simpelt hen bare så halvfemseragtigt at være imod 24-årsreglen. Det giver associationer til hallal-hippier, Nyrups cykelhjelm og Jelveds tobaks-lugtende håndtaske.

Spørger man så, hvordan det kan være, at Villy Søvndal bliver ved med at være et progressivt moralsk overmenneske, når han nu mener det, som han før hævdede man skulle være noget nær folkemorder for at mene, så skyldes det, at man har overset, at når identitet bliver til image og holdningsfællesskaber til segmenter, så bliver moral til

en underafdeling af det æstetiske. Og det æstetiske er i denne sammenhæng ikke andet end magthandlinger i sproget.

Og i denne tid, hvor udlændingepolitik, kulturkamp og den slags sager er blevet så underligt mudrede, er der kun 2 former for moralsk fordømmelse, der er lige så stilsikre som Verner Pantons Globe-lampe over spisebordet i funkis-huset. Det ene er fordømmelse af klima-benægterne og det andet fordømmelse af enhver, der stiller spørgsmålstejn ved, om et homoseksuelt parforhold kan kaldes et ægteskab.

Især personer, som i offentligheden er under mistanke for at være formørkede, f.eks. folkekirkepræster og borgerlige politikere, kan have stor gavn af at bruge disse to sager til offentligt at demonstrere, at det er de slet ikke i virkeligheden. Anders Fogh har gjort det med stor succes og blev ligefrem udnævnt til årets laks. Det som Ellemann brugte udlændingebatten til at demonstrere, det brugte Fogh homosa-gen til.

Det ultimative kort

Ved årets oskar-uddeling kunne man overvære Sean Penn stå på podiet og med grødet og knækkende stemme formane alverdens TV-seere om, at enhver, som nægter homoseksuelle deres indlysende ret til et helt almindeligt bryllup, skal til at stå grusomt til ansvar, når deres børn og børnebørn engang spørger dem: "Hvad gjorde du dengang?"

Enhver ved, hvad der henvises til, nemlig tyske efterkrigsbørns obligatoriske spørgsmål til deres forældre. Budskabet er ikke til at misforstå: Mener du, at et ægteskab er en frivillig forening af mand og kvinde etableret ved parternes ja-ord, således som det har været selvindlysende gennem i hvert fald 1500 års europæisk historie, så vil det ultimative kort blive spillet ud imod dig: Holocaust-kortet. Når dette kort er blevet umiddelbart accepteret i en sag, så véd man, at tiden for debat for længst er overstået. Ingen vil længere læse dine mellemregninger, kun bundlinien tæller. Underkast dig almenviljen eller bliv udstødt som 'benægter'.

Insisterer man på andet, så er man enten en fundamentalist helt uden for pædagogisk rækkevidde, eller man må have en eller anden form for indre, formentlig genetisk, skavank, som gør, at man foretrækker tabte sager. Som Rhett Butler på udødelig vis formulerede denne romantiske skavank, da han meldte sig under de konfødererede faner: "I have always had I weakness for lost causes, –once they are really lost."

Den semantiske svindsot

Jeg må imidlertid vedgå, at jeg lider en lille smule af samme asociale svaghed, som den gotiske helt Rhett Butler. Det er derfor med glæde, jeg i nærværende artikel påtager mig rollen som essentialist og som defensor af ægteskabet (og dermed kernefamilien) i den version, vi hidtil har kendt det. Enhver der kender europæisk litteratur, retsudskrifter og andre primærkilder fra middelalder og renaissance véd at kernefamilien som vi kender den fra i hvert fald år 1100 og frem til i dag, er en uadskillelig del af den vestlige kristne civilisation og det deraf usprungne individualistiske og frihedsbaserede menneskesyn. De er ikke modernitetens konstruktioner, men kristendhedens. Som det vil fremgå er det derfor langt fra tilfældigt, at jeg i det ovenstående har taget udgangspunkt i tidens post-kristne relativistiske svindsot, som har forvandlet den offentlige meningsdannelse fra et debatforum til en nøgen magtkamp. Det er den implicite relativisme og konstruktivisme som vil gøre homovielser til en symbolsk milepæl på den vestlige kristenheds vej til selvopløsning.

Det er ikke således, at en semantisk og rituel udhuling af den hidtidige ægteskabsinstitution vil have nogen væsentligt forstærkende effekt på den vestlige kristenheds forfald og fald, men det er dog en ganske symbolladet følgevirkning. Symbolladet på samme måde som når den europæiske lovgivning i dag kalder indskrænkninger i ytringsfriheden for en frihedsrettighed!

Det er et af mange udtryk for, at selv de mest fundamentale europæiske kernebegreber såsom frihed, synd, individ, ansvar, retfærdighed og familie er ved at blive tømt for deres hidtidige indhold og nu tilsyneladende kan få helt nye betydninger. Indtil for kort tid siden ville enhver i vores kultur have fundet det lige så latterligt at give et par af samme køn ret til at kalde deres forhold for den hellige ægtestand som at give alle 85-årige kvinder ret til at kalde sig verdensmestre i sværvægtsboksning. Man ville med god grund ikke have været i stand til at fatte, hvordan det er muligt at føle sig diskrimineret over, at man ikke bliver kaldt noget som man ikke er!

At gå ind i det monogame, livslange, ligeværdige ægteskab baseret på mandens og kvindens frivillige ja-ord, principielt uafhængig af slægt, klan og familie, har lige så længe, der har eksisteret en europæisk-kristen kultur, været lig med at realisere det almene.

Men homoseksualitet er jo, ligesom cølibat, en tilstand eller livsform, som lige præcis bevirker, at man ikke kan eller vil realisere det almene, ikke kan stifte familie. Hvorfor så kalde det særlige for det almene, hvorfor kalde unormaliteten for det normale?

Normalitet eller udstødelse

Antydes det i dag at homoseksualitet er et handicap, udløser det gerne et ramaskrig, hvorved de skrige demonstrerer en udpræget mangel på respekt for handicappede.

Det ganske særlige ved den kristne kultur er, at vi ikke mener at unormalitet og handicap er noget, der mindsker et menneskes værdi. I oldtiden var det mest bemærkelsesværdige ved jødiske og kristne familier for det første, at kvinder blev tillagt samme værdi som mænd og for det andet, at man ikke, som alle andre, slog sine uønskede og handicappede børn ihjel. Modsat Israel og blandt kristne var de græske og romerske samfund klinisk rensede for medfødte handicap.

Især på grund af udsættelser af piger, var der i Romerriget, ligesom i store dele af Indien og Kina i dag, i øvrigt 140 mænd for hver 100 kvinder. Ifølge nyere forskning var den væsentligste årsag til, at de kristne fik flertal i romerriget lige præcis, at der var relativt mange flere kristne kvinder, at de følte sig sikre nok i ægteskabet til at få flere børn end andre og at den kristne omsorgsfulde familiestruktur tilmed bevirkede at kristne havde langt større chance for at overleve sygdomsepidemier end andre.

Kristendommen er som bekendt også den eneste store kultur i verdenshistorien, som (formelt set) forlanger livslang og uophævelig ægteskabelig troskab også for manden, som forbyder ægteskab med mindreårige piger og som, i den fra oldtiden gældende, kanoniske lov, gør det umuligt for slægt, klan og familie at blande sig hvis to unge mennesker ønsker at gifte sig.

Kristendommen tildeler ethvert menneske borgerskab i himlen og derved frihed på jorden. Og at der findes afvigelser fra normaliteten er ikke en skavank, men en berigelse, mener den kristne. Måske er det det hjerneskadede barn, der skal sidde øverst ved bordet i Guds rige.

Jeg har 2 brødre som er blinde af medfødte årsager og jeg synes at en verden ville være fattigere uden blinde og alle mulige andre unormale. Men skal vi derfor kalde de blinde for seende og skal vi benægte at blindhed er en unormalitet og et handicap?

Nej, naturligvis ikke. For blindhed er et stort handicap, der vel i alvor næsten kan måle sig med det handicap, som det er at have en seksualitet, der ikke retter sig mod at videreføre sin slægt!

Dyder der går amok

Netop i postkristendommen synes kristne dyder, som Chesterton har formuleret det, at gå amok og derved ad dunkle veje blive forvandlet til deres modsætninger. Den sande kristne påstand, at den der på den ene eller anden måde afviger fra den normale skabelsesorden har lige så meget værdi som menneske som enhver anden, er blevet til at han slet ikke må betragtes som unormal.

Min mistanke er, at langt fra at ligge i forlængelse af den kristne dyd, som hedder accept af det anderledes og de svage, så skyldes denne udvikling, og det medfølgende nysprog, at der er opstået en nyhedensk foragt for de svage og anderledes. Derfor kan man kun opretholde respekten for dem ved også rent semantisk at benægte deres anderledeshed. Jeg vil tro, at tidens trang til at indføre genmanipulation og eutanasi netop hænger sammen med dette nyhedenskab. Bl.a. derfor er værdirelativisme og fascisme ideologiske tvillinger.

I første omgang sker fornægtelsen rent sprogligt, men ligesom sproget skaber, hvad det nævner, så kan det også snart udslette, hvad det ignorerer.

Det må så siges, at der er en vis ironi i at mange kirkefolk ønsker at gå forrest i denne udvikling.

Den svære kærlighed

Livet er indviklet, og menneskenaturen er indviklet, og så længe man ikke skader andre, bør man naturligvis have lov til at leve sit liv præcis, som ens samvittighed byder en at leve.

Nogle lever homoseksuelt, nogle biseksuelt, nogle promiskuøst, nogle vælger af fysiske eller rent eksistentielle årsager at leve i livslangt cølibat, nogle vælger at leve i trekanter, firkanter, swinger-kollektiver eller hvad de nu har lyst til.

Og alle har naturligvis muligheden for at komme til gudstjeneste og modtage syndernes forladelse og Guds velsignelse midt i det indviklede liv de lever. Ja, enhver kan midt i sin særhed komme til nadverbordet og der få syndsforladelse og kommunion med guds kirke på jorden og deri med den treenige Gud selv. Mere inkluderende kan det ikke blive.

Men hvorfor skal man kalde lige præcis det monogame homoseksuelle forhold for et ægteskab? Hvad så med de alle de andre unormale samlivsformer, som også er ganske udbredte og som nok kunne have brug for et evangelisk ord på vejen?

Hvordan kan det være, at vi accepterer at holde en kinky vielse for den 92 årige døende rigmand og hans 20-årige hjemmehjælper, men afviser kvinden som møder op med de to mænd, hun har delt et langt liv med, eller afviser de to brødre som efter 20 års samliv har måttet konstatere, at de ikke kan elske andre end hinanden? Hvis ægteskabet skal være kønsneutralt, hvorfor skal det så ikke også være antalsneutralt, familieneutralt osv? Hvorfor afviser vi trekantede og firkantede samlivsformer, som jo også er ganske udbredte i den virkelige verden? Hvad med kvinden som gerne vil have Guds ord forkyndt over hendes samliv med den mand, hun deler seng med nu, hvor hendes ene mand er på plejehjem og er gledet ind i demensens tåger? Hvorfor afviser vi hende?

Sagen er imidlertid, at vi ikke afviser nogen, for alle er velkomne i kirken. Men i det øjeblik vi har ritualer for homoseksuelle forhold, og dermed har ophævet den hidtidige forståelse af ægteskabet, så kan alle mulige andre unormale samlivsformer med rette føle sig diskriminerede.

Al historisk erfaring viser, at kun, når man har en klar og utvetydig forståelse af normaliteten, kun da har man også højt til loftet og tolerance over for det unormale og skæve.

The inalienable Rights

”Life og Brian” er der en illustrativ lille scene som i den historiske Brian-forskning går under navnet ”The inalienable rights scene”.

Under en pause i en gladiatorokamp i amfiteatret i Jerusalem, hvor de afhuggede lemmer fjernes fra arenaen, taler en progressiv oprørsgruppe, under ledelse af Reg, højtravende om menneskets umistelige rettigheder. Men hver gang de siger ”man” så tilføjer et medlem af gruppen ved navn Stan ”or woman”, når de siger ”he”, tilføjer Stan ”or her” osv.

Det spolerer hele talen og Stan bliver spurgt hvorfor han hele tiden ævler om kvinder, hvortil han svarer:

I want to be a woman. From now on I want you all to call me Loretta [...]It's my right as a man. [...] I want to have babies. [...]

Da de forsøger at forklare Stan at han ikke har en livmoder, svarer han blot: "Don't you Oppress me!" og bryder ud i gråd. Det får så en andet medlem af gruppen til at forslå, at de vedtager en resolution om, at selvom Stan ikke kan føde børn, så er det hans umistelige rettighed at gøre det! "It's a symbol of our struggle against oppression!"

Hvortil Reg lakonisk bemærker: "It's a symbol of our struggle against reality."

Og det handler altså ikke kun om ord. Om nogen, så burde grundtvigianere være bevidste om, at ligesom ordet skaber hvad det nævner, således udsletter ordet hvad det ignorerer eller relativiserer. Og da ganske særligt det ord som tales i kirken.

Vel kan man bruge sin åndelige frihed til at fornægte virkeligheden, men når man gør det får det gerne nogle konsekvenser som er ganske anderledes end det man forventede.